



**GŁÓWNY INSPEKTOR
NADZORU BUDOWLANEGO**

DIK.42.8.2023

Warszawa, 19 lutego 2024 r.

**Pan
Zbigniew Drązkiewicz
Powiatowy Inspektor
Nadzoru Budowlanego w
Myszkowie**

Wystąpienie pokontrolne sporządzone w wyniku kontroli problemowej Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Myszkowie

Zespół kontrolerów w składzie: Agnieszka Budna – główny specjalista (kierownik zespołu), Paweł Bajer – główny specjalista (członek zespołu) działając z upoważnienia Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego¹, w okresie od 28 sierpnia do 15 września 2023 r., przeprowadził w trybie zwykłym kontrolę problemową Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Myszkowie². Zakresem kontroli objęto planowanie działalności kontrolnej oraz podejmowanie działań w sprawach:

- a) budowy obiektów budowlanych lub ich części bez wymaganego pozwolenia na budowę, zgłoszenia bądź pomimo wniesienia sprzeciwu do tego zgłoszenia,
- b) robót budowlanych innych niż budowa obiektu budowlanego, wykonywanych albo wykonanych bez wymaganego pozwolenia na budowę albo zgłoszenia,
- c) robót budowlanych wykonywanych w sposób mogący spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia lub zagrożenia środowiska,
- d) robót budowlanych wykonywanych na podstawie zgłoszenia z naruszeniem art. 30 ust. 1 ustawy Prawo budowlane (w stosunku do samowoli budowlanych sprzed 19 września 2020 r.³), art. 29 ust. 1 i 3 ustawy Prawo budowlane (w stosunku do samowoli budowlanych po 19 września 2020 r.⁴),
- e) robót budowlanych wykonywanych w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w decyzji o pozwoleniu na budowę, projekcie zagospodarowania działki lub terenu, projekcie architektoniczno-budowlanym lub w przepisach.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2023 r., z uwzględnieniem działań wcześniejszych, jak i późniejszych, które miały wpływ na realizację zadań w okresie

¹ Zwanego dalej GINB.

² Z siedzibą przy ul. Pułaskiego 6, 42-300 Myszków, zwanego dalej PINB w Myszkowie.

³ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2017 r. poz. 1332; Dz.U. z 2018 r. poz. 1202; Dz.U. z 2019 r. poz. 1186).

⁴ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2020 r. poz. 1333; Dz.U. z 2021 r. poz. 2351; Dz.U. z 2023 r. poz. 682).

objętym kontrolą. Ponadto w ramach kontroli, w celu zbadania skuteczności prawa, zespół kontrolerów z Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego przeprowadził 5 inspekcji w terenie.

Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w ww. okresie pełnił Pan Zbigniew Drążkiewicz, powołany na stanowisko 27 sierpnia 2012 r.⁵ Jednostka kontrolowana swoje zadania wykonywała przy pomocy Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Myszkowie⁶, którego wewnętrzną strukturę oraz zasady szczegółowej organizacji określał regulamin organizacyjny. W dokumencie tym wskazano, że PINB w Myszkowie kieruje pracą Inspektoratu⁷ oraz sprawuje nadzór m.in. nad działalnością inspekcyjną, polegającą na wykonywaniu inspekcji terenowej w zakresie prawidłowego przebiegu procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych, postępowaniami administracyjnymi⁸, a do jego wyłącznej kompetencji należy m.in. zatwierdzanie planów kontroli, podejmowanie decyzji o przeprowadzeniu kontroli doraźnej, udzielanie imiennych upoważnień do wykonywania inspekcji terenowej, przetwarzania danych osobowych, wyłączenie pracownika z postępowań administracyjnych, udzielanie imiennych upoważnień pracownikom Inspektoratu do podpisywania decyzji administracyjnych i postanowień, do poświadczania zgodności odpisu dokumentu z oryginałem. Zgodnie z regulaminem podczas nieobecności PINB w Myszkowie zastępstwo pełni jego zastępca (...)⁹. Funkcję tę w okresie objętym kontrolą pełniła Pani Iwona Ptaś¹⁰.

W okresie objętym kontrolą zadania związane z załatwianiem spraw w obszarach samowoli budowlanych pełniło od 4 do 6 pracowników¹¹. Ww. osoby posiadały upoważnienia do przeprowadzania kontroli obiektów budowlanych lub do udziału w takich czynnościach. Pracownicy wykonywali również inne zadania wynikające z ich zakresu czynności¹², m.in. oprócz prowadzenia postępowań administracyjnych w obszarze samowoli budowlanych, prowadzenia działalności inspekcyjnej w zakresie prawidłowości przebiegu procesu budowlanego, utrzymania obiektów budowlanych, oddawania obiektów budowlanych do użytkowania, do dodatkowych czynności i obowiązków należały, m. in.: prowadzenie postępowań egzekucyjnych, sporządzanie sprawozdań statystycznych, archiwizowanie akt, obsługa petentów i udzielanie informacji, wyjaśnień; obsługa kancelaryjna, przyjmowanie i rozpatrywanie zawiadomień o zakończeniu budowy, wniosków o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektów budowlanych, prowadzenie: ewidencji wynikających z przepisów ustawy Prawo budowlane, ewidencji zawiadomień o kontrolach, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo budowlane, rejestrów zgłoszeń, rejestru skarg i wniosków, rejestrów wynikających z instrukcji kancelaryjnej.

Według wyjaśnień kierownika jednostki kontrolowanej funkcja nadzoru i kontroli realizowana była poprzez podległość służbową. W zakresie przygotowania projektów pism przez pracowników obowiązywały regulacje zawarte w instrukcji kancelaryjnej dla PINB w Myszkowie (§ 29). Projekty pism przygotowane przez pracownika podlegały akceptacji. Akceptacja może być jedno - lub wielostopniowa. Akceptacja wielostopniowa polega na wstępnym zaakceptowaniu i parafowaniu projektu pisma przez osobę nieupoważnioną do jego podpisania i przekazaniu projektu pisma do ostatecznej akceptacji przez osobę uprawnioną do podpisania pisma. Jeżeli projekt pisma przedstawiony do akceptacji nie wymaga poprawek, akceptujący podpisuje pismo. Jeżeli projekt pisma przedstawiony do akceptacji wymaga poprawek, akceptujący udziela prowadzącemu sprawę wskazówek dotyczących niezbędnych poprawek nanosząc odpowiednie adnotacje i poprawki

⁵ Powołanie na stanowisko Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Myszkowie z 8 sierpnia 2012 r., nr OR-I.2120.3.2012.

⁶ Zwanego dalej Inspektoratem.

⁷ § 5 ust. 1 regulaminu organizacyjnego.

⁸ § 5 ust. 3 regulaminu organizacyjnego.

⁹ § 6 ust. 3 regulaminu organizacyjnego.

¹⁰ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 28 sierpnia 2023 r., znak: PINB.0910.1.2023.IP.

¹¹ Wyjaśnienia j.w.

¹² Wyjaśnienia j.w.

bezpośrednio na projekcie pisma lub dołączając je do projektu. Akceptujący może także, po samodzielnym dokonaniu niezbędnych poprawek, zaakceptować poprawioną przez siebie wersję pisma. Sprawdzenia projektów pism dokonuje zastępca PINB w Myszkowie (osoba z wykształceniem prawniczym) i PINB w Myszkowie (osoba z wykształceniem technicznym) w dwóch aspektach: prawnym i z zakresu budownictwa¹³.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2023 r. PINB w Myszkowie współpracował z następującymi organami administracji rządowej, samorządowej działającymi na terenie powiatu myszkowskiego i województwa śląskiego, sądami¹⁴:

- kierowanie wniosków o udostępnianie wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów - Starosta Myszkowski;
- kierowanie wniosków o wygaszenie decyzji o pozwoleniu na budowę, występowanie o kopie zgłoszeń zamiaru wykonania robót budowlanych wraz z dokumentacją załączoną do zgłoszenia - Starosta Myszkowski;
- kierowanie wniosków o udostępnienie wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego do urzędów gmin powiatu myszkowskiego;
- kierowanie zapytań o posiadanie w zasobie archiwalnym decyzji o pozwoleniu na budowę, zgłoszeń zamiaru wykonania robót budowlanych do urzędów gmin powiatu myszkowskiego, Starostwa Powiatowego w Myszkowie, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- przekazywanie postanowień o nałożeniu opłaty legalizacyjnej do Wojewody Śląskiego;
- udostępnianie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy sądom powszechnym, kierowanie zapytań o prowadzone postępowania przed sądami powszechnymi.

PINB w Myszkowie, w okresie objętym kontrolą, nie był kontrolowany przez inne uprawnione organy w zakresie prowadzenia spraw dotyczących samowoli budowanych¹⁵.

Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że¹⁶ pracownicy Inspektoratu brali udział w nw. szkoleniach: *Prawo budowlane dla praktyków; Zakończenie budowy i przekazanie obiektu budowlanego do użytkowania; Istotne i nieistotne odstępstwa od zatwierdzonego projektu budowlanego i innych warunków pozwolenia na budowę; Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie wraz z projektowanymi zmianami w zakresie uproszczenia procesu inwestycyjnego; Nowelizacja warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Nowe definicje legalne oraz wprowadzone zmiany w zakresie rozporządzenia; Warsztaty szkoleniowe – zagadnienia z zakresu prawa budowlanego; Narada szkoleniowa – wniosek o wszczęcie postępowania wyjaśniającego z zakresu odpowiedzialności zawodowej; Nowelizacja prawa budowlanego; Cyfryzacja, e-budownictwo, nowe Prawo budowlane; Książka obiektu budowlanego – Jak prowadzić Książkę obiektu budowlanego; Zmiany w prawie budowlanym – wybrane zagadnienia: zmiany w zakresie przepisów dotyczących odstępstw od wydanej decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zatwierdzonego projektu; Nowy podział projektu budowlanego. Budowa domów do 70 m² powierzchni zabudowy na zgłoszenie z projektem; Stany awaryjne konstrukcji budowlanych – przyczyny, zabezpieczenia, naprawy i wzmocnienia; Rozwiązania projektowe sieci i instalacji wewnętrznych pod kątem zgodności z przepisami przeciwpożarowymi; Szkody w obiektach budowlanych – przyczyny, skutki, naprawa; w różnych warunkach eksploatacji; Proces inwestycyjny w świetle zmienionych przepisów ustawy Prawo budowlane; Książka obiektu budowlanego. Protokoły z kontroli wynikających z przepisów Prawa budowlanego.*

¹³ Wyjaśnienia j.w.

¹⁴ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 28 sierpnia 2023 r., znak: PINB.0910.1.2023.IP.

¹⁵ Wyjaśnienia j.w.

¹⁶ Wyjaśnienia j.w.

Określenie stanu technicznego budowli piętrzących wybudowanych w okresie obowiązywania innych wymogów oraz warunków eksploatacji niż obecne przepisy lub inne warunki (przepływy charakterystyczne, zmiany infrastruktury w zasięgu oddziaływania itp.). Art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo budowlane kontrola bezpiecznego użytkowania w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 61 pkt 2 ustawy Prawo budowlane – uściślenie okoliczności wykonania kontroli w odniesieniu do budowli piętrzących.

I. Ocena ogólna

Pozytywnie ocenia się działalność jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości

W ramach przeprowadzonej kontroli ocenie poddano działalność jednostki kontrolowanej w obszarach planowania działalności kontrolnej oraz w odniesieniu do samowoli budowlanych.

Pierwszy z obszarów został oceniony pozytywnie. W okresie objętym kontrolą, w jednostce kontrolowanej sporządzane były plany kontroli co do zasady zawierające wszystkie wymagane elementy. Za jedyne uchybienie w tym zakresie uznano brak sporządzenia analizy ryzyk do planów kontroli na lata 2021 – 2022.

Natomiast realizację zadań związanych z obszarem samowoli budowlanych oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Najwięcej nieprawidłowości stwierdzono w części dotyczącej terminowości załatwiania spraw. W 17 sprawach jednostka kontrolowana do dnia zakończenia niniejszej kontroli nie zakończyła prowadzonych postępowań. Ponadto połowa spraw poddanych kontroli została zakończona w terminie przekraczającym 2 miesiące. Niemal w każdej sprawie poddanej kontroli stwierdzono bezczynności lub przewlekłości na różnych etapach załatwiania spraw. W pozostałym zakresie PINB w Myszkowie co do zasady prawidłowo prowadził sprawy w obszarze samowoli budowlanych. Kontrola wykazała pojedyncze nieprawidłowości i uchybienia w zakresie prowadzenia postępowania dowodowego, wydawania rozstrzygnięć oraz wykonywania innych obowiązków ciążących na organach nadzoru budowlanego.

Przy dokonaniu oceny działalności PINB w Myszkowie wzięto pod uwagę skalę, rodzaj i przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości, a także ich skutki. Wpływ na ocenę miały również wyjaśnienia złożone przez kierownika jednostki kontrolowanej.

Ocena ogólna wynika z następujących ustaleń i ocen częściowych.

II. Oceny częściowe

1. Pozytywnie ocenia się realizację zadań związanych z planowaniem działalności kontrolnej

W okresie objętym kontrolą, w Inspektoracie opracowywane były pisemne plany kontroli, każdorazowo zatwierdzane przez PINB w Myszkowie¹⁷.

¹⁷ Zarządzenie nr 11/2020 Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Myszkowie z 7 grudnia 2020 r., w sprawie zatwierdzenia Planu kontroli dla Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Myszkowie na rok 2021; Zarządzenie nr 5/2021 Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Myszkowie z 31 grudnia 2021 r., w sprawie zatwierdzenia Planu kontroli dla Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Myszkowie na rok 2022; Zarządzenie nr 18/2022 Powiatowego Inspektora

Dokumenty te określały charakter planowanych czynności (np. inspekcje terenowe w zakresie budowy, użytkowania i utrzymania obiektów budowlanych, wykonania obowiązków nałożonych w drodze decyzji organu), jak również kategorię obiektu budowlanego, zakres terytorialny, planowany termin ich przeprowadzenia (w ujęciu półrocznym). Wskazywano w nich także liczbę planowanych kontroli. Ponadto uwzględniono kontrole wynikające z zaleceń organu wyższego stopnia i GUNB, kontrole obowiązkowe, kontrole wynikające ze zgłoszeń innych organów administracji publicznej, kontrole wynikające ze skarg i wniosków osób trzecich, inwestora, w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych.

Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił¹⁸, że (...) źródło informacji do opracowania okresowych planów kontroli w latach 2021-2023 stanowiły sprawozdania z działalności jednostki za I półrocze i rok poprzedzający planowanie, które są przekazywane do Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Katowicach. Na podstawie powyższych danych, stałych przedmiotów kontroli oraz starania się wprowadzenia co roku co najmniej od jednego do dwóch zmiennych aspektów (przedmiotu, zakresu kontroli), podejmowane są czynności, co do planowania kontroli.

Ponadto PINB w Myszkowie przedstawił analizę ryzyka stworzoną przy planowaniu kontroli na rok 2023. W przypadku planów na lata 2021 i 2022 nie przedstawiono analizy ryzyk. Według udzielonych wyjaśnień¹⁹ *w dotychczasowej praktyce w planie kontroli w pkt II. 2 ujmowano czynniki, które mogą wpłynąć na realizację planu kontroli (...).* W przedłożonych planach kontroli na lata 2021 i 2022 w pkt II.2. wskazano, że *skuteczność realizacji planu kontroli uwarunkowana jest zapewnieniem stałej liczby zatrudnionych pracowników, zastępowalności pracowników w czasie ich nieobecności oraz wyeliminowaniem czynników, tj. nadmiernego obciążenia pracowników zadaniami oraz wpływem czynników zewnętrznych.* Mając na uwadze powyższe, za uchybienie uznano brak przeprowadzenia analizy ryzyk w ww. latach.

Z przedłożonych planów wynika, że PINB w Myszkowie zaplanował:

- na 2021 rok – ogółem 200 kontroli w tym: 20 kontroli użytkowania obiektów budowlanych (prowadzenie książki obiektu budowlanego) – kategoria XVII; 17 kontroli budowy obiektów budowlanych (prowadzenie dziennika budowy, posiadanie ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, tablicy budowy oraz zgodności realizacji z projektem budowlanym) – kategoria IX, XVII, XVIII; 40 kontroli wykonania obowiązków nałożonych w drodze decyzji organu; 9 kontroli wynikających z zaleceń organu wyższego stopnia i GUNB; 25 kontroli obowiązkowych; 9 kontroli wynikających ze zgłoszeń organów administracji publicznej innych niż zlecanych przez organy wyższego stopnia i GUNB; 80 kontroli wynikających ze skarg i wniosków osób trzecich, inwestora, w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych;
- na 2022 rok – ogółem 200 kontroli w tym: 5 kontroli legalności budowy obiektów budowlanych – kategoria I, II, III; 4 kontrole obiektów wielkopowierzchniowych (prowadzenie książki obiektu budowlanego); 5 kontroli użytkowania obiektów budowlanych – kategoria I, II, III; 40 kontroli wykonania obowiązków nałożonych w drodze decyzji organu; 9 kontroli wynikających z zaleceń organu wyższego stopnia i GUNB; 25 kontroli obowiązkowych; 10 kontroli wynikających ze zgłoszeń organów administracji publicznej innych niż zlecanych przez organy wyższego stopnia i GUNB; 102 kontrole wynikające ze skarg i wniosków osób trzecich, inwestora, w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych;
- na 2023 rok – ogółem 190 kontroli w tym: 10 kontroli budowy obiektów budowlanych (prowadzenie dziennika budowy, posiadanie ogłoszenia zawierającego dane dotyczące

Nadzoru Budowlanego w Myszkowie z 28 grudnia 2022 r., w sprawie zatwierdzenia Planu kontroli dla Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Myszkowie na rok 2023.

¹⁸ Wyjaśnienia z 13 września 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

¹⁹ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 13 września 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, tablicy budowy oraz zgodności realizacji obiektu budowlanego z projektem budowlanym – kategoria I, II, III; 6 kontroli obiektów wielkopowierzchniowych (prowadzenie książki obiektu budowlanego); 40 kontroli wykonania obowiązków nałożonych w drodze decyzji organu; 9 kontroli wynikających z zaleceń organu wyższego stopnia i GUNB; 25 kontroli obowiązkowych; 10 kontroli wynikających ze zgłoszeń organów administracji publicznej innych niż zlecanych przez organy wyższego stopnia i GUNB; 90 kontroli wynikających ze skarg i wniosków osób trzecich, inwestora, w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych.

Co pół roku w jednostce kontrolowanej sporządzano również sprawozdanie z wykonania planu kontroli.

2. Pozytywnie ocenia się realizację zadań związanych z obszarem samowoli budowlanych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości

Z przedstawionego przez PINB w Myszkowie zestawienia²⁰ oraz ustaleń kontroli wynika, że jednostka kontrolowana w okresie od 2021 r. do II kwartału 2023 r. prowadziła 51 spraw dotyczących samowoli budowlanych. W 50 z nich wszczęła postępowanie administracyjne, w tym 15 prowadziła w trybie art. 48 - 49 Prawa budowlanego²¹, a 35 w trybie art. 50 – 51 Prawa budowlanego²². W ramach wydawanych rozstrzygnięć były zarówno nakazy rozbiórki, legalizacje samowoli budowlanych, jak i decyzje umorzeniowe.

Z ww. spraw kontrolą objęto 23²³. Wśród skontrolowanych spraw w 1²⁴ organ nie wszczął postępowania administracyjnego.

Niezależnie od powyższego, kontrolą objęto 18 spraw²⁵ objętych wystąpieniem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z 26 maja 2022 r. (sprawy od 2018 r.) w zakresie dróg publicznych.

Wszystkie sprawy zostały załatwione zgodnie z właściwością. Co do zasady w aktach gromadzono materiał dowodowy dający podstawę do ustalenia kręgu stron postępowania. W prowadzonych postępowaniach dokonywano wstępnej analizy pod kątem spełniania warunków podjęcia procedury legalizacyjnej, zarówno w aspekcie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak i techniczno-budowlanych. Czynności kontrolne utrwalane były w formie protokołu. Przestrzegano przepisów dotyczących doręczeń oraz dokumentowania poszczególnych czynności. Zapewniano stronom czynny udział na

²⁰ Zestawienie spraw samowoli budowlanych w okresie od 2020 roku do końca I kwartału 2022 r.

²¹ Budowa bez wymaganego pozwolenia na budowę albo zgłoszenia dotyczącego budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b, 19a Prawa budowlanego albo pomimo wniesienia sprzeciwu do tego zgłoszenia.

²² Prowadzenie robót budowlanych innych niż określone w art. 48 i 49b Prawa budowlanego bez wymaganego pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, na podstawie zgłoszenia z naruszeniem art. 30 ust. 1, lub w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w pozwoleniu na budowę, projekcie budowlanym lub w przepisach.

²³ Sprawy znak: PINB.5140.6.2021.ZD, PINB.5141.2.2021.KB, PINB.5141.6.2021.KB, PINB.5141.36.2021.KB, PINB.5141.48.2021.JK, PINB.5141.58.2021.KD, PINB.5141.12.2021.KB, PINB.5160.15.2022.MW, PINB.5141.15.2022.KD, PINB.5141.6.2022.KD, PINB.5160.1.2022.KD, PINB.5141.5.2023.KC, PINB.5160.5.2022.JK, PINB.5160.6.2022.ZD, PINB.5141.4.2021.JK, PINB.5160.4.2023.KC, PINB.5141.6.2023.KD, PINB.5160.19.2022, PINB.5160.2.2023.IP, PINB.5160.10.2022, PINB.5141.26.2022.KD, PINB.5141.22.2022.KD, PINB.5160.1.2021.JK.

²⁴ Sprawy znak: PINB.5160.1.2021.JK.

²⁵ Sprawy znak: PINB.5141.13.2018.ZD, PINB.5141.8.2018.ZD, PINB.5141.17.2018.ZD, PINB.5141.21.2018.ZD, PINB.5141.19.2018.ZD, PINB.5141.83.2018.ZD, PINB.5141.85.2018.ZD, PINB.5160.25.2018.MGN, PINB.5141.6.2018.ZD, PINB.5141.10.2018.ZD, PINB.5141.15.2018.ZD, PINB.5141.23.2018.ZD, PINB.5141.71.2018.ZD, PINB.5141.75.2018.ZD, PINB.5141.73.2018.ZD, PINB.5141.77.2018.ZD, PINB.5141.79.2018.ZD, PINB.5141.81.2018.ZD.

każdym etapie postępowania oraz realizowano obowiązek przesyłania wymaganych przepisami Prawa budowlanego dokumentów właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej. Wydawane przez PINB w Myszkowie postanowienia i decyzje zawierały elementy wymagane przepisami Prawa budowlanego i Kodeksu postępowania administracyjnego.

Niezależnie od powyższego, w zakresie możliwym do oceny, kontrola wykazała nieprawidłowości i uchybienia w niżej wskazanych zakresach.

2.1. Negatywnie ocenia się terminowość załatwiania spraw

Jednostka kontrolowana podejmowała działania w każdym przypadku powzięcia informacji o zaistnieniu podejrzenia samowoli budowlanej. W 19 sprawach²⁶ pierwszą czynnością było skierowanie wniosku o wypis z rejestru gruntów, w 17 sprawach²⁷ pismo do Starosty Myszkowskiego o przekazanie informacji, czy posiada w zasobach archiwalnych decyzję o pozwoleniu na budowę bądź zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych, w 3 sprawach²⁸ zawiadomienie o kontroli, w 2 sprawach²⁹ przeprowadzenie kontroli.

Czynności tych dokonywano w 11 sprawach³⁰ w terminie do 14 dni od daty powzięcia informacji o podejrzeniu popełnienia samowoli budowlanej, w 22 sprawach³¹ w terminie powyżej 14 dni, co uznano za uchybienie. Natomiast w 8 sprawach³² w terminie powyżej miesiąca, co uznano za nieprawidłowość. Przy czym skrajny termin wyniósł ponad 8 miesięcy³³. Według udzielonych wyjaśnień³⁴ *czynność została podjęta z zachowaniem terminów rozpatrzenia sprawy zgodnie z art. 35 § 1 i 3 Kpa. Czynności w postępowaniu podejmowano z opóźnieniem spowodowanym realizacją wielu zadań przez pracownika na zajmowanym stanowisku, ich złożonością i czasochłonnością, w tym przyjmowaniem zawiadomień o zakończeniu budowy obiektu budowlanego, wniosków o pozwolenie na użytkowanie obiektu budowlanego oraz prowadzeniem innych postępowań*

²⁶ Sprawy znak: PINB.5141.2.2021.KB, PINB.5141.6.2021.KB, PINB.5141.36.2021.KB, PINB.5141.48.2021.JK, PINB.5141.58.2021.KD, PINB.5141.12.2021.KB, PINB.5141.15.2022.KD, PINB.5141.6.2022.KD, PINB.5160.1.2022.KD, PINB.5141.5.2023.KC, PINB.5160.25.2018.MGN, PINB.5160.1.2021.JK, PINB.5160.10.2022, PINB.5141.26.2022.KD, PINB.5160.4.2023.KC, PINB.5141.4.2021.JK, PINB.5141.6.2023.KD, PINB.5160.19.2022, PINB.5160.2.2023.IP.

²⁷ Sprawy znak: PINB.5141.6.2018.ZD, PINB.5141.10.2018.ZD, PINB.5141.15.2018.ZD, PINB.5141.23.2018.ZD, PINB.5141.71.2018.ZD, PINB.5141.75.2018.ZD, PINB.5141.73.2018.ZD, PINB.5141.77.2018.ZD, PINB.5141.79.2018.ZD, PINB.5141.81.2018.ZD, PINB.5141.13.2018.ZD, PINB.5141.8.2018.ZD, PINB.5141.17.2018.ZD, PINB.5141.21.2018.ZD, PINB.5141.19.2018.ZD, PINB.5141.83.2018.ZD, PINB.5141.85.2018.ZD.

²⁸ Sprawy znak: PINB.5160.15.2022.MW, PINB.5160.5.2022.JK, PINB.5160.6.2022.ZD.

²⁹ Sprawy znak: PINB.5140.6.2021.ZD, PINB.5141.22.2022.KD.

³⁰ Sprawy znak: PINB.5140.6.2021.ZD, PINB.5141.36.2021.KB, PINB.5141.48.2021.JK, PINB.5160.15.2022.MW, PINB.5160.1.2022.KD, PINB.5141.5.2023.KC, PINB.5160.25.2018.MGN, PINB.5160.10.2022, PINB.5160.4.2023.KC, PINB.5160.2.2023.IP, PINB.5160.5.2022.JK.

³¹ Sprawy znak: PINB.5141.58.2021.KD, PINB.5141.13.2018.ZD, PINB.5141.8.2018.ZD, PINB.5141.17.2018.ZD, PINB.5141.21.2018.ZD, PINB.5141.19.2018.ZD, PINB.5141.83.2018.ZD, PINB.5141.85.2018.ZD, PINB.5141.6.2023.KD, PINB.5141.4.2021.JK, PINB.5160.19.2022, PINB.5141.6.2018.ZD, PINB.5141.10.2018.ZD, PINB.5141.15.2018.ZD, PINB.5141.23.2018.ZD, PINB.5141.71.2018.ZD, PINB.5141.75.2018.ZD, PINB.5141.73.2018.ZD, PINB.5141.77.2018.ZD, PINB.5141.79.2018.ZD, PINB.5141.81.2018.ZD, PINB.5141.2.2021.KB.

³² Sprawy znak: PINB.5141.6.2021.KB, PINB.5141.12.2021.KB, PINB.5141.15.2022.KD, PINB.5141.6.2022.KD, PINB.5141.26.2022.KD, PINB.5141.22.2022.KD, PINB.5160.1.2021.JK, PINB.5160.6.2022.ZD.

³³ Sprawa znak: PINB.5141.12.2021.KB.

³⁴ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 5 i 14 września 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

administracyjnych. Czynności w sprawie podjęto bez nieuzasadnionego przedłużania postępowania z dochowaniem należytej staranności.

W 40 sprawach³⁵ jednostka kontrolowana wszczęła postępowanie administracyjne. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego wystosowano w terminie do 14 dni od daty potwierdzenia przesłanek do wszczęcia postępowania w 19 sprawach³⁶, powyżej 14 dni do miesiąca w 5 sprawach³⁷, co uznano za uchybienie. Natomiast w 16 sprawach³⁸ w terminie powyżej miesiąca, co uznano za nieprawidłowość (przy czym skrajny termin wyniósł ponad 8 miesięcy³⁹). Kierownik jednostki kontrolowanej poinformował⁴⁰, że *nie stanowi to naruszenia przepisów art. 35 § 1 i 3 Kpa. Pracownik podjął czynności przy zachowaniu należytej staranności w sytuacji realizacji zadań według kolejności wpływu i biorąc pod uwagę ilość i zakres zadań wykonywanych przez niego. W związku z prowadzeniem kilkunastu postępowań administracyjnych przez pracownika oraz uwzględniając fakt załatwiania spraw według kolejności wpływu do jednostki, czynność podjęto w terminie umożliwiającym jego realne rozpatrzenie, zapewniając efektywność działania organu.*

Niezależnie od powyższego w 39⁴¹ z powyższych spraw stwierdzono przewlekłość albo beczynność na innych etapach załatwiania sprawy, co uznano za nieprawidłowość.

³⁵ Sprawy znak: PINB.5140.6.2021.ZD, PINB.5141.2.2021.KB, PINB.5141.6.2021.KB, PINB.5141.36.2021.KB, PINB.5141.48.2021.JK, PINB.5141.58.2021.KD, PINB.5141.12.2021.KB, PINB.5160.15.2022.MW, PINB.5141.15.2022.KD, PINB.5141.6.2022.KD, PINB.5160.1.2022.KD, PINB.5141.5.2023.KC, PINB.5160.5.2022.JK, PINB.5160.6.2022.ZD, PINB.5141.4.2021.JK, PINB.5160.4.2023.KC, PINB.5141.6.2023.KD, PINB.5160.19.2022, PINB.5160.2.2023.IP, PINB.5160.10.2022, PINB.5141.26.2022.KD, PINB.5141.22.2022.KD, PINB.5141.13.2018.ZD, PINB.5141.8.2018.ZD, PINB.5141.17.2018.ZD, PINB.5141.21.2018.ZD, PINB.5141.19.2018.ZD, PINB.5141.83.2018.ZD, PINB.5141.85.2018.ZD, PINB.5160.25.2018.MGN, PINB.5141.6.2018.ZD, PINB.5141.10.2018.ZD, PINB.5141.15.2018.ZD, PINB.5141.23.2018.ZD, PINB.5141.71.2018.ZD, PINB.5141.75.2018.ZD, PINB.5141.73.2018.ZD, PINB.5141.77.2018.ZD, PINB.5141.79.2018.ZD, PINB.5141.81.2018.ZD.

³⁶ Sprawy znak: PINB.5160.1.2022.KD, PINB.5160.19.2022, PINB.5141.13.2018.ZD, PINB.5141.8.2018.ZD, PINB.5141.17.2018.ZD, PINB.5141.21.2018.ZD, PINB.5141.19.2018.ZD, PINB.5141.83.2018.ZD, PINB.5141.85.2018.ZD, PINB.5141.6.2018.ZD, PINB.5141.10.2018.ZD, PINB.5141.15.2018.ZD, PINB.5141.23.2018.ZD, PINB.5141.71.2018.ZD, PINB.5141.75.2018.ZD, PINB.5141.73.2018.ZD, PINB.5141.77.2018.ZD, PINB.5141.79.2018.ZD, PINB.5141.81.2018.ZD.

³⁷ Sprawy znak: PINB.5140.6.2021.ZD, PINB.5141.48.2021.JK, PINB.5160.15.2022.MW, PINB.5141.5.2023.KC, PINB.5160.10.2022.

³⁸ Sprawy znak: PINB.5141.2.2021.KB, PINB.5141.6.2021.KB, PINB.5141.36.2021.KB, PINB.5141.58.2021.KD, PINB.5141.12.2021.KB, PINB.5141.15.2022.KD, PINB.5141.6.2022.KD, PINB.5160.25.2018.MGN, PINB.5160.2.2023.IP, PINB.5160.4.2023.KC, PINB.5160.5.2022.JK, PINB.5160.6.2022.ZD, PINB.5141.4.2021.JK, PINB.5141.22.2022.KD, PINB.5141.26.2022.KD, PINB.5141.6.2023.KD.

³⁹ Sprawa znak: PINB.5141.36.2021.KB.

⁴⁰ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 5 i 14 września 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

⁴¹ Sprawy znak: PINB.5140.6.2021.ZD, PINB.5141.2.2021.KB, PINB.5141.6.2021.KB, PINB.5141.36.2021.KB, PINB.5141.48.2021.JK, PINB.5141.58.2021.KD, PINB.5141.12.2021.KB, PINB.5160.15.2022.MW, PINB.5141.15.2022.KD, PINB.5141.6.2022.KD, PINB.5160.1.2022.KD, PINB.5141.5.2023.KC, PINB.5160.5.2022.JK, PINB.5160.6.2022.ZD, PINB.5141.4.2021.JK, PINB.5160.4.2023.KC, PINB.5160.19.2022, PINB.5160.2.2023.IP, PINB.5160.10.2022, PINB.5141.26.2022.KD, PINB.5141.22.2022.KD, PINB.5141.13.2018.ZD, PINB.5141.8.2018.ZD, PINB.5141.17.2018.ZD, PINB.5141.21.2018.ZD, PINB.5141.19.2018.ZD, PINB.5141.83.2018.ZD, PINB.5141.85.2018.ZD, PINB.5160.25.2018.MGN, PINB.5141.6.2018.ZD, PINB.5141.10.2018.ZD, PINB.5141.15.2018.ZD, PINB.5141.23.2018.ZD, PINB.5141.71.2018.ZD, PINB.5141.75.2018.ZD, PINB.5141.73.2018.ZD, PINB.5141.77.2018.ZD, PINB.5141.79.2018.ZD, PINB.5141.81.2018.ZD.

Kierownik jednostki kontrolowanej poinformował⁴², że *pracownik prowadzący sprawę podejmował czynności w postępowaniu w znacznych odstępach czasowych. Ilość przydzielonych pracownikowi zadań oraz jego umiejętności przyczyniały się do wywiązywania się z nałożonych obowiązków. Uwzględniając zakres obowiązków pracownika, wykonanie dodatkowych, czasochłonnych czynności, załatwienie sprawy nastąpiło w możliwie realnym terminie. Nie stanowi to naruszenia przepisów art. 35 § 1 i 3 Kpa. Nadmierne obciążenie zadaniami pracownika, zakres obowiązków prowadzącego sprawę, czas poświęcony na zbieranie materiału dowodowego w sprawie przyczyniły się do podejmowania czynności w sprawie adekwatnie do złożoności sprawy i sprawnego działania organu. Rozpatrzenie sprawy nastąpiło w rozsądnym terminie uwzględniając czas poświęcony na przeprowadzenie czynności dowodowych w sprawie, analizę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz wykonywanie innych obowiązków i zadań przez prowadzącego sprawę.*

Skutkami ww. nieprawidłowości było nierówne traktowanie obywateli oraz obniżanie zaufania do organu administracji publicznej, do którego należy działanie na podstawie przepisów prawa, w tym dotyczących szybkości postępowania.

Należy ponadto zaznaczyć, że 23 sprawy⁴³ zostały zakończone, z tym że każda z nich w terminie przekraczającym 2 miesiące. Natomiast jednostka kontrolowana nie zawiadamiała stron o niezakończonym terminie zgodnie z art. 36 k.p.a. Zaniechanie to stanowi uchybienie. Według udzielonych wyjaśnień⁴⁴ *tutejszy organ dostrzega powyższe uchybienie. Celem wyeliminowania wystąpienia takich przypadków 4 września 2023 r. pouczono pracowników o konieczności każdorazowego informowania stron postępowania o niezakończonym terminie.*

Natomiast 17 spraw⁴⁵ do dnia zakończenia niniejszej kontroli pozostawało niezakończonych. W 7 z ww. spraw⁴⁶ PINB w Myszkowie pozostawał w bezczynności na etapie wydania decyzji administracyjnej wynoszącej ponad 4,5 roku od daty podjęcia ostatnich czynności. Wszystkie te przypadki dotyczyły postępowań objętych wystąpieniem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

2.2. Pozytywnie ocenia się przeprowadzanie postępowania dowodowego, pomimo stwierdzonych uchybień

W sprawach, w których jednostka kontrolowana przeprowadziła kontrolę na podstawie Prawa budowlanego, oględziny bądź dokonywała sprawdzenia wykonania nałożonych obowiązków, dokumentowała ustalenia w formie protokołu sporządzonego w sposób pozwalający na stwierdzenie kto, kiedy i gdzie przeprowadził kontrolę, kto i w jakim

⁴² Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 5 i 14 września 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

⁴³ Sprawy znak: PINB.5140.6.2021.ZD, PINB.5141.2.2021.KB, PINB.5141.6.2021.KB, PINB.5141.36.2021.KB, PINB.5141.48.2021.JK, PINB.5141.58.2021.KD, PINB.5160.15.2022.MW, PINB.5141.6.2022.KD, PINB.5160.1.2022.KD, PINB.5141.13.2018.ZD, PINB.5141.8.2018.ZD, PINB.5141.17.2018.ZD, PINB.5141.21.2018.ZD, PINB.5141.19.2018.ZD, PINB.5160.25.2018.MGN, PINB.5160.10.2022, PINB.5160.6.2022.ZD, PINB.5160.19.2022, PINB.5141.6.2018.ZD, PINB.5141.10.2018.ZD, PINB.5141.15.2018, PINB.5141.23.2018.ZD, PINB.5141.71.2018.ZD.

⁴⁴ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 5 i 14 września, 3 października 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

⁴⁵ Sprawy znak: PINB.5141.12.2021.KB, PINB.5141.15.2022.KD, PINB.5141.5.2023.KC, PINB.5141.83.2018.ZD, PINB.5141.85.2018.ZD, PINB.5141.22.2022.KD, PINB.5141.26.2022.KD, PINB.5160.4.2023.KC, PINB.5160.5.2022.JK, PINB.5141.4.2021.JK, PINB.5141.6.2023.KD, PINB.5160.2.2023.IP, PINB.5141.75.2018.ZD, PINB.5141.73.2018.ZD, PINB.5141.77.2018.ZD, PINB.5141.79.2018.ZD, PINB.5141.81.2018.ZD.

⁴⁶ Sprawy znak: PINB.5141.83.2018.ZD, PINB.5141.85.2018.ZD, PINB.5141.75.2018.ZD, PINB.5141.73.2018.ZD, PINB.5141.77.2018.ZD, PINB.5141.79.2018.ZD, PINB.5141.81.2018.ZD.

charakterze był przy tym obecny, co i w jaki sposób w jej wyniku ustalono oraz jakie uwagi zgłosiły obecne osoby. W dokumentach tych zawierano przede wszystkim informacje o rodzaju wykonanych robót, stopniu ich zaawansowania, charakterze kontrolowanych obiektów budowlanych, ich podstawowych parametrach oraz lokalizacji. W części spraw informacje w tym zakresie pozyskiwano także z innych źródeł, w tym z dokumentacji znajdującej się w dyspozycji innych organów administracji publicznej.

W aktach spraw gromadzono materiał dowodowy oraz zapewniano stronom czynny udział w postępowaniu administracyjnym.

W 2 sprawach⁴⁷ PINB w Myszkowie nie sprawdził wykonania obowiązków wynikających z postanowienia o wstrzymaniu prowadzenia robót budowlanych, co stanowi nieprawidłowość. Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami⁴⁸ *ze względu na zakres obowiązków pracownika prowadzącego ww. sprawę i fakt obciążenia pracownika zadaniami nie dokonano sprawdzenia wykonania obowiązków wynikających z postanowienia (...).* Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości był brak wiedzy po stronie jednostki kontrolowanej pozwalającej na prawidłowe realizowanie ustawowych obowiązków.

Natomiast uchybienia stanowią nw. przypadki:

- w 1 sprawie⁴⁹ do wezwania wykonawcy robót budowlanych do złożenia wyjaśnień posłużono się art. 81c ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego (w wyjaśnieniach⁵⁰ wskazano, że (...) *zdaniem tutejszego organu największą wiedzę na temat napraw miał wykonawca robót budowlanych z inspektorem nadzoru inwestorskiego*),
- w 16 sprawach⁵¹ dokonane w protokołach kontroli skreślenia nie zostały opatrzone datą i podpisem osoby dokonującej korekty (w wyjaśnieniach⁵² wskazano, że (...) *wynika to z niedopatrzenia, niedokładności sporządzającego protokoły*),
- w 1 sprawie⁵³ przed wszczęciem postępowania administracyjnego wystosowano wezwanie do złożenia wyjaśnień na podstawie art. 50 k.p.a. (w wyjaśnieniach⁵⁴ wskazano, że (...) *powołano się na art. 50 Kpa, w ramach wykonywania czynności urzędowych*). W tym miejscu należy wskazać, że regulacja ta znajduje zastosowanie jedynie w sytuacjach, w których toczy się już postępowanie administracyjne,
- w 1 sprawie⁵⁵ w protokole kontroli wpisano dane osoby, która nie brała udziału w jej przeprowadzeniu (w wyjaśnieniach wskazano, że⁵⁶ *druk protokołu kontroli wykorzystany w ww. sprawie zawiera dane osobowe pracownika, który nie miał uczestniczyć i nie uczestniczył w czynnościach kontrolnych. Druk został użyty omyłkowo*).

⁴⁷ Sprawy znak: PINB.5141.36.2021.KB, PINB.5141.12.2021.KB.

⁴⁸ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 14 września 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

⁴⁹ Sprawa znak: PINB.5140.6.2021.ZD.

⁵⁰ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 5 września 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

⁵¹ Sprawy znak: PINB.5141.13.2018.ZD, PINB.5141.8.2018.ZD, PINB.5141.17.2018.ZD, PINB.5141.21.2018.ZD, PINB.5141.19.2018.ZD, PINB.5141.83.2018.ZD, PINB.5141.85.2018.ZD, PINB.5141.15.2018.ZD, PINB.5141.23.2018.ZD, PINB.5141.71.2018.ZD, PINB.5141.75.2018.ZD, PINB.5141.73.2018.ZD, PINB.5141.79.2018.ZD, PINB.5141.81.2018.ZD, PINB.5141.6.2018.ZD, PINB.5141.10.2018.ZD.

⁵² Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 3 października 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

⁵³ Sprawa znak: PINB.5141.1.2018.KK.

⁵⁴ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 3 października 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

⁵⁵ Sprawa znak: PINB.5141.77.2018.ZD.

⁵⁶ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 3 października 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

Niezależnie od powyższego, w 2 sprawach⁵⁷ PINB w Myszkowie wystąpił do Urzędu Miasta Myszków o udostępnienie wyrysu i wypisu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz ze wskazaniem przeznaczenia nieruchomości, na których znajdowały się obiekty budowlane będące przedmiotem postępowań. Według udzielonych wyjaśnień⁵⁸ wystąpiono o powyższe *wobec wątpliwości czy działki, na których zrealizowano obiekt budowlany, będący przedmiotem postępowania, w całości znajdują się na terenie o tym samym przeznaczeniu (...)*. Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia oraz ich rozwinięcie zamieszczone w zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego uznano, że w sytuacji gdy, na podstawie powszechnie dostępnych informacji, jednostka kontrolowana nie mogła jednoznacznie ustalić przeznaczenia terenu, na którym znajdowały się działki objęte postępowaniem, powyższe działania były uzasadnione. Należy jednak zwrócić uwagę, że w obu sprawach przedmiotowe pisma skierowano do Urzędu Miasta Myszków po upływie ponad 5 miesięcy od przeprowadzenia kontroli danych obiektów budowlanych. Powyższa okoliczność została już oceniona w części wystąpienia pokontrolnego, dotyczącej terminowości załatwiania spraw.

2.3. Pozytywnie ocenia się wydawanie rozstrzygnięć

Wydawane rozstrzygnięcia odpowiadały wymogom Prawa budowlanego i Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczącym ich formy i treści. Postępowania kończono w sposób odpowiadający ustaleniom stanu faktycznego i mieszczący się w ramach właściwie przyjętego trybu postępowania.

W 4 sprawach⁵⁹ w treści decyzji wskazano niewłaściwą datę wszczęcia postępowania administracyjnego, co stanowi uchybienie. W wyjaśnieniach⁶⁰ wskazano, że powyższe *jest oczywistą omyłką pisarską*.

2.4. Pozytywnie ocenia się wykonywanie innych obowiązków ciążących na organach nadzoru budowlanego, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości

Jednostka kontrolowana dokonywała wymaganych przepisami prawa czynności związanych z przekazywaniem rozstrzygnięć właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej.

Natomiast za nieprawidłowość uznano brak powiadamiania organów ścigania o popełnionych samowolach budowlanych, a po zmianie przepisów ustawy Prawo budowlane, brak nakładania grzywny w drodze mandatu karnego. Kierownik jednostki kontrolowanej wskazał, że⁶¹ *wobec zastosowania w przypadkach samowoli budowlanej sankcji za naruszenie przepisów prawa, czyli nakazu rozbiórki obiektu budowlanego bądź realizacji obowiązku uiszczenia opłaty legalizacyjnej i z uwagi na stopień dolegliwości takiego środka dla zobowiązanego, odstąpiono od nakładania grzywny w drodze mandatu karnego*.

Skutkiem nieprawidłowości jest społeczne poczucie braku negatywnych następstw wynikających z naruszenia prawa oraz niewypełnianie istoty uchwalenia przepisów karnych w ustawie Prawo budowlane.

⁵⁷ Sprawy znak: PINB.5141.6.2021.KB, PINB.5160.25.2018.MGN.

⁵⁸ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 14 września i 3 października 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

⁵⁹ Sprawy znak: PINB.5141.17.2018.ZD, PINB.5141.19.2018.ZD, PINB.5141.10.2018.ZD, PINB.5141.6.2018.ZD.

⁶⁰ Wyjaśnienia kierownika jednostki kontrolowanej z 3 października 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

⁶¹ Wyjaśnienia z 13 września 2023 r., znak PINB.0910.1.2023.IP.

Inspekcje w terenie

W ramach kontroli PINB w Myszkowie zespół kontrolerów przeprowadził 5 inspekcji w terenie, których wyniki utrwalono w formie protokołów⁶². Czynności te miały na celu ustalenie, czy wystąpiły przypadki niewykonania obowiązków nałożonych decyzjami PINB w Myszkowie. W 4 sprawach⁶³ wyniki inspekcji wskazywały na zasadność podjęcia przez PINB w Myszkowie dalszych działań w ramach posiadanych kompetencji.

ZALECENIA POKONTROLNE

Wobec dokonanych ustaleń i ocen oraz w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, zalecam:

- 1) Przeprowadzanie i dokumentowanie analizy ryzyk na potrzeby opracowania planów kontroli oraz sporządzanie do nich uzasadnień.
- 2) Niezwłoczne podejmowanie działań w sytuacji powzięcia informacji lub stwierdzenia podejrzenia prowadzenia robót budowlanych wykonywanych:
 - a) bez wymaganego prawem pozwolenia na budowę, zgłoszenia albo pomimo wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia,
 - b) w sposób mogący spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia lub zagrożenia środowiska,
 - c) na podstawie zgłoszenia z naruszeniem art. 29 ust. 1 i 3 ustawy Prawo budowlane,
 - d) w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w decyzji o pozwoleniu na budowę, projekcie zagospodarowania działki lub terenu, projekcie architektoniczno-budowlanym lub w przepisach.
- 3) Niezwłoczne zawiadamianie stron o wszczęciu postępowania administracyjnego.
- 4) Przestrzeganie zasady szybkości postępowania poprzez bezzwłoczne podejmowanie działań na każdym etapie prowadzonej sprawy oraz załatwianie jej z zachowaniem ustawowych terminów, jak również informowanie stron o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie z podaniem przyczyny zwłoki i wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia.
- 5) Dochowywanie staranności przy formułowaniu treści protokołów z przeprowadzonych kontroli, w zakresie wskazywania osób, które faktycznie dokonały tych czynności.
- 6) Każdorazowe zamieszczanie w protokole kontroli daty i podpisu osoby dokonującej korekty, w przypadku dokonania skreśleń w protokole.
- 7) Zaprzestanie stosowania wezwań w trybie art. 50 k.p.a. na etapie poprzedzającym wszczęcie postępowania administracyjnego.
- 8) Wskazywanie właściwej podstawy prawnej w wezwaniach do złożenia wyjaśnień.
- 9) Każdorazowe i bezzwłoczne sprawdzanie wykonania obowiązków wynikających z wydanych postanowień.
- 10) Wskazywanie właściwej daty wszczęcia postępowania administracyjnego w wydanych decyzjach administracyjnych.
- 11) Stosowanie przepisów regulujących odpowiedzialność karną za wykonywanie robót budowlanych:
 - a) w sposób naruszający art. 28 ust. 1 lub art. 29 ust. 1, 3, 6 i 7 ustawy Prawo budowlane,

⁶² Protokoły nr: 1 DIK.42.8.2023, 2 DIK.42.8.2023, 3 DIK.42.8.2023, 4 DIK.42.8.2023, 5 DIK.42.8.2023.

⁶³ Protokoły nr: 1 DIK.42.8.2023, 2 DIK.42.8.2023, 3 DIK.42.8.2023, 5 DIK.42.8.2023.

- b) w sposób odbiegający od ustaleń i warunków określonych w przepisach, pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę bądź w zgłoszeniu budowy lub rozbiórki, bądź istotnie odbiegający od zatwierdzonego projektu ustawy Prawo budowlane,
 - c) w przypadkach określonych w art. 48 ust. 1, art. 50 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy Prawo budowlane.
- 12) Zakończenie postępowań w sprawach wymienionych w pkt 2.1. wystąpienia pokontrolnego, w których stwierdzono beczynność lub przewlekłość w działaniu, a które do dnia zakończenia czynności kontrolnych w siedzibie jednostki kontrolowanej nie zostały zakończone, jeśli dotychczas takie działania nie zostały podjęte.
- 13) Podjęcie niezbędnych działań w ramach posiadanych kompetencji w sprawach, w których inspekcje przeprowadzone przez kontrolerów z Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego wykazały brak realizacji obowiązków nałożonych przez PINB w Myszkowie.

Postępowanie kontrolne zostało oparte na zasadach: prawdy obiektywnej, podmiotowości, kontrydiktoryjności i pisemności. Przyjętymi kryteriami kontroli w zakresie prawidłowości są legalność, rzetelność, celowość, zaś w zakresie wykonywania zadań skuteczność i wydajność.

W terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego proszę o przekazanie informacji o wykonaniu zaleceń lub o podjętych w tym celu działaniach albo przyczynach ich niepodjęcia, w odniesieniu do każdego ze sformułowanych zaleceń.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Kierownik jednostki kontrolowanej skorzystał z uprawnienia do zgłoszenia zastrzeżeń. W odpowiedzi kierownik komórki do spraw kontroli uwzględnił zastrzeżenie w całości. W związku z tym wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone na podstawie projektu wystąpienia pokontrolnego oraz stanowiska kierownika komórki do spraw kontroli wobec wniesionego zastrzeżenia.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron postępowania kontrolnego.

Z poważaniem

z upoważnienia
GŁÓWNEGO INSPEKTORA
NADZORU BUDOWLANEGO

Katarzyna Wróbel
DYREKTOR DEPARTAMENTU INSPEKCJI
I KONTROLI BUDOWLANEJ

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*

Podstawa prawna:

- art. 88a ust. 1 pkt 2 oraz art. 84b ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2023 r., poz. 682 ze zm.),
- art. 6 ust. 3 pkt 2, art. 46, art. 47 oraz art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224).

Otrzymują:

- 1. adresat (ePUAP: /PINBwMyszkow/SkrytkaESP),
- 2. aa